

Секція
«КОРПОРАТИВНА ЛОГІСТИКА»
ГОЛОВА СЕКЦІЇ – д.т.н., професор Д.В. Ломотько

УДК 658.7:656.2

**ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ
УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В
ПОРТАХ УКРАЇНИ**

*Альошинський Є.С., д.т.н., професор,
Булаєва К.О., магістр,
Реул Д.В., магістр,
Лопатюк К.О., магістр (УкрДУЗТ)*

Постійно зростаючі обсяги зовнішньої торгівлі в світі диктують митній службі України завдання щодо проведення політики ефективного митного регулювання. При цьому від митниці вимагається не тільки вдосконалення контрольних процедур і підвищення якості організації митного контролю, а й встановлення партнерських взаємовідносин з бізнесом.

У зв'язку із цим, використання закордонної практики управління ризиками в митній справі може стати важливим кроком для розробки і впровадження системи управління ризиками (СУР) в діяльність митної служби Одеського морського торгового порту. Це забезпечить формування сучасної системи митного адміністрування, побудованої на застосуванні принципу вибіркової контролю та ефективного розподілі сил і ресурсів.

Застосування підходу до митного контролю, заснованого на методах управління ризиками, дозволить митним службам: зосередити увагу на областях підвищеного ризику і тим самим більш ефективно використовувати свої ресурси; підвищити можливості виявлення порушень митного законодавства, а також учасників зовнішньої торгівлі; надати законослухняним учасникам зовнішньої торгівлі і пасажиром більш сприятливі умови; прискорити торгівлю і пересування.

Основне завдання, що стоїть перед СУР сьогодні - штатне використання інформаційних та методологічних рішень в

практиці діяльності митних органів України та мінімізація ризиків, що виникають при митному контролі та оформленні. Розвиток СУР передбачає пошук напрямків вдосконалення вже сформованої системи. А для цього необхідно охарактеризувати наявні результати функціонування системи і намітити шляхи подальшої роботи в цій галузі.

Визначення ризиків в митній службі полягає в тому, що виявляються можливі порушення митного законодавства в процесі митного контролю при випуску товарів. Загальний збиток від несприятливих наслідків буде являти собою суму втрат підприємців або держави і може бути виражений в грошовій формі. Так втрати держави складаються з недонадходжень митних платежів до державного бюджету через недостовірне декларування товарів, необгрунтованого повернення ПДВ учасникам зовнішньоекономічної діяльності, втрат вітчизняних виробників при заниженні цін на імпорتنі товари. Втрати імпортерів і експортерів складаються з витрат внаслідок псування товарів і збільшення терміну їх реалізації.

Ймовірності несприятливих результатів оцінюються емпірично як відносини числа виявлених негативних наслідків митного контролю до загальної кількості партій, що пройшли митне оформлення і контроль.

Автоматизована система аналізу та управління ризиками, що пропонується до застосування в українських портах, могла би базуватися на міжнародній практиці європейських країн. Зокрема, наприклад, застосування системи управління ризиками в Великобританії засноване на діяльності одного з Центрив попередньої аналізу (Pre-Selection Hub) та автоматизованої системи визначення рівня ризику. Зазначений Центр попереднього аналізу був утворений 1 травня 2004р. і територіально розташовується в г. Дувр - найбільшому морському порту Великобританії. Центр є регіональним підрозділом митної служби та контролює

проходження вантажів через митну територію у Південно-Східній Англії. Вказаний Центр замикається ризиками Королівської митної та акцизної служби Великобританії, що має єдину базу даних, яка пов'язана з базами даних інших правоохоронних та контролюючих органів країни. Велика частина перевезених вантажів походить з країн Європейського Союзу. При перевезенні таких вантажів відсутня митна декларація, а представляються лише транспортні та комерційні документи, які містять дуже обмежений перелік інформації з того, що необхідно для проведення ефективного митного контролю. В такій ситуації непорушна є інформація від інших контрольних органів, яка отримується завдяки організації єдиної бази даних.

Вхідна інформація аналізується автоматизованою системою визначення рівня ризику, яка в результаті видає кінцевий коефіцієнт рівня ризику, що базується на оперативному (в режимі он-лайн) підключенні митного інспектора до центрального комп'ютерного комплексу та отриманні автоматичного рішення, на базі якого побудовані всі його подальші дії. Інспектор візуально переглядає випадки виявлення високого або близького до високого рівня ризику, при необхідності переглядає деталі аналізу показників (які індикатори присвоюють високий рейтинг ризику) та приймає рішення про необхідність застосування заходів щодо мінімізації ризиків. Якщо співробітник центру вважає необхідним прийняти заходи з мінімізації ризику, то в спеціальному текстовому вікні програми він вказує, які саме дії рекомендується провести інспектору оглядової групи. Наприклад, провести опитування водія вантажівки, за результатами опитування прийняти рішення про необхідність проведення огляду товарів.

Таким чином (при впровадженні досвіду західних держав) система управління ризиками в портах України повинна прийти на зміну тотальному 100-відсотковому контролю і буде тим дієвим механізмом, який спрямований на забезпечення інтересів усіх учасників митних правовідносин - як держави, так і суб'єктів ЗЕД.

Список використаних джерел

1. Костин А. А. Система управления рисками при осуществлении таможенного контроля : учеб. для студ. высш. техн. учебн. заведений / А. А. Костин. - СПб. : Интермедия, 2014. – 222 с.
2. Афонин П. Н. Управление рисками в таможенном деле / Д. Н. Афонин, А. Ю. Лямкина. - СПб. : Интермедия, 2017. - 278 с.
3. Афонин П. Н. Информационные таможенные технологии / П. Н. Афонин. – СПб. : Троицкий мост, 2012. – 350 с.
4. Полухин И. В. Система управления рисками в работе таможенных органов / И. В. Полухин, Н. С Крайденко // Сибирский государственный аэрокосмический университет. – 2011. – С. 211.
5. Морозов Н. В. Минимизация рисков в таможенных органах Украины [Электронный ресурс] / Н. В. Морозов // Режим доступа: <http://www.prognoz.ru/expert/material/8343>. - Загл. с экрана.
6. Стратегия развития системы управления рисками в Украине до 2022 года [Электронный ресурс] // РБК-Україна. – Режим доступа: <https://www.rbc.ua/rus/news/kabmin-utverdil-strategiyu-razvitiya-sistemy-1514450652.html>. - Загл. с экрана.

УДК 656.222:658.519

РОЗШИРЕННЯ МЕРЕЖІ МІЖНАРОДНИХ ШВИДКІСНИХ ЗАЛІЗНИЧНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ УКРАЇНИ

*Альошинський Є.С., д.т.н, професор,
Сохацька В.К., магістр,
Юхта О.С., магістр,
Даниленко Д.В., магістр (УкрДУЗТ)*

На даний час залізниці в основному задовольняють потреби суспільного виробництва та населення у перевезеннях. Проте стан виробничо-технічної бази залізниць і технологічний рівень перевезень за багатьма параметрами не відповідає